PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Program prevence rizikového chování

Školní metodička prevence: Mgr. Jana Rozsypalová

Školní rok: **2026/2027**

Obsah

Seznam použitých zkratek a značek 3

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje prevence 4

1.1 Analýza: výskyt rizikového chování ve škole v předchozích letech a současný stav 6

1.2 Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování 7

1.2.1 Preventivní činnost ve výuce na I. stupni 7

1.2.2 Preventivní činnost ve výuce na II. stupni 7

1.3 Témata primární prevence 8

2 Vnější zdroje školy pro rozvoj preventivního programu školy 9

3 Cíle preventivního programu školy 11

3.1 Obecné cíle 11

3.2 Specifické cíle ve školním roce 2026/2027 14

3.3 Konkrétní cíle v jednotlivých tématech primární prevence 16

4 Cílové skupiny preventivního programu školy 21

5 Činnosti a aktivity podporující dosažení cílů preventivního programu školy 21

5.1 Činnosti a aktivity realizované pracovníky školy 21

5.2 Plánované preventivní aktivity na r. 2026/2027 organizované ŠPP 22

6 Úkoly školního metodika prevence v oblasti působení na cílové skupiny 24

7 Úkoly pro pracovníky školy v oblasti preventivního působení na cílové skupiny 25

8 Přehled spolupracujících organizací a odborníků podílejících se na prevenci rizikového chování ve škole, školních zařízeních a školou organizovaných akcích 26

9 Seznam použitých materiálů a hodnocení 27

Seznam použitých zkratek a značek

AP – Asistent pedagoga

CAN – Child Abuse and Neglect, týrání a zanedbávání dítěte

ČOSIV – Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání

DDM – dům dětí a mládeže

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

IKT – informačně komunikační technologie

JSNS – Jeden svět nestačí

KHS – krajská hygienická stanice

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NPI ČR – Národní pedagogický institut České republiky

NZDM – Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

OMJ – dítě s odlišným mateřským jazykem

OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí

PAS – porucha autistického spektra

PO – podpůrné opatření

PPRCH – primární prevence rizikového chování

PPŠ – preventivní program školy

SocP – sociální pedagog

SpecP – školní speciální pedagog

ŠMP – školní metodik prevence

ŠP – školní psycholog

ŠPS – školní poradenské služby

ŠPZ – školní poradenské zařízení

TU – třídní učitel

VP – výchovný poradce/výchovná poradkyně

VZP – všeobecná zdravotní pojišťovna

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

ZZ – zákonný zástupce

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje prevence

Charakteristika školy a přehled vnitřních zdrojů prevence vychází ze swot analýzy uvedené ve Školní preventivní strategii primární prevence rizikového chování na období 2022–2027.
Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1 je úplnou základní školou s 1. až 9. ročníkem. Sestává se ze dvou pracovišť. Škola je městského typu s počtem žáků 666 ve školním roce 2026/2027. Součástí školy je školní družina a školní klub. Zřizovatelem školy je Městský úřad Mohelnice, U Brány 916/2, Mohelnice.

Tabulka č. 1: Charakteristika a vnitřní zdroje školy

Charakteristika školy a její vnitřní zdroje	
Název a adresa školy	Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1 Mlýnská 1 Mohelnice 789 85
Webové stránky školy	https://www.zsmlynska.cz/
Vedení školy	Ředitel školy: Mgr. Pavel Grünwald e-mail: grunwald@zsmlynska.cz; tel. 583 401 621 Zástupkyně ředitele školy: Mgr. Hana Indrstová e-mail: indrstova@zsmlynska.cz; tel. 583 401 623 Zástupkyně ředitele školy: Mgr. Jitka Kyseláková e-mail: kyselakova@zsmlynska.cz; tel. 583 401 623
Charakteristika školy	• 2 pracoviště: Budova Mlýnská – I. stupeň (3 třídy v 1., 2., 3. a 4. ročníku a 2 třídy v každém dalším ročníku) + II. stupeň (3 třídy v každém ročníku) Budova Masarykova – I. stupeň (2 třídy v 1. ročníku a 1 třída v každém dalším ročníku) Celkem je ve škole 31 tříd. • Charakteristika materiálně-technického vybavení školy: Obě pracoviště odpovídají potřebám pro řešení preventivních a volnočasových aktivit, ovšem chybí klidová místnost, samostatná místnost pro asistenty pedagoga a samostatná jednací místnost pro řešení krizových situací či vedení KiVa rozhovorů. Prostory chybí především na pracovišti Mlýnská. Aktuálně probíhá a dále je plánována rekonstrukce stávajících prostor na obou pracovištích. V roce 2023 byla zrekonstruována místnost využívaná školním poradenským pracovištěm na budově Mlýnská. V roce 2026 proběhla rekonstrukce

	sboroven na obou budovách školy. Škola využívá pro realizaci některých preventivních a sportovních aktivit vlastní chatu, i zde je nutná oprava. Dobré zázemí pro sport i volnočasové aktivity, kroužky, rozvoj zájmů (keramická dílna, kuchyňka, tělocvična, lezecká stěna, hřiště, odborné učebny a dílny). ● Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků: Jsme škola pro žáky s OMJ. Počet žáků celkem: 666. Národnosti: česká, ukrajinská, ruská, vietnamská, slovenská ad. Počet cizinců: 28. Počet žáků s PO: 124. ● Sociokulturní a národností charakteristika pedagogických pracovníků: počet pedagogů – 50, počet asistentů pedagoga – 27, počet vychovatelů – 11. Národnosti: česká, ukrajinská. ● Prostředí: městská škola. ● Případná riziková prostředí ve škole: šatny, toalety, tělocvična, hřiště, chodby, jídelna, občas i třídy o přestávkách. ● Případná riziková prostředí v okolí školy: městský park, sídliště, dopravní komunikace, autobusová zastávka a dopravní komunikace v blízkosti školy, parkoviště u školy. ● Jiné rizikové faktory: vrstevnické skupiny, rodinné prostředí podléhající rizikovému chování, dostupné prodejny s návykovými látkami, omezená kapacita OSPOD a dalších odborných služeb.

Školní poradenské služby	Výchovná poradkyně, vedoucí ŠPS: Mgr. Lucie Křepská e-mail: krepska@zsmlynska.cz; tel. 583 401 629 Metodička prevence a školní psycholožka: Mgr. Jana Rozsypalová e-mail: rozsypalova@zsmlynska.cz; tel. 605 012 759 Sociální pedagožka: Mgr. Iveta Šolcová. e-mail: solcova.iveta@zsmlynska.cz Speciální pedagožka: Mgr. Viktorie Váňová e-mail: vanova.viktorie@zsmlynska.cz Kariérová poradkyně: Mgr. Adéla Tilcerová e-mail: tilcerova@zsmlynska.cz; tel. 583 401 627 Cizojazyčná asistentka pedagoga – spec. pro ukrajinské žáky: Bc. Julie Sadovská e-mail: sadovska.julie@zsmlynska.cz; tel. 583 401 631

	• Metodička prevence a školní psycholožka nabízí žákům, zákonným zástupcům i pracovníkům školy literaturu s preventivní tématikou. • Ve 2. patře na budově Mlýnská je umístěna schránka důvěry + výchovná poradkyně a metodička prevence mají na dveřích kabinetů obálky s možností zanechání vzkazu. • V přízemí na budově Mlýnská je umístěna nástěnka s informacemi o činnosti ŠPS. • Ve 2. patře na budově Mlýnská je umístěna nástěnka s nabídkou kariérového poradenství. • V přízemí na budově Masarykova je umístěna nástěnka s informacemi o činnosti ŠPS a přítomnosti školní psycholožky, speciální pedagožky a sociální pedagožky na tomto pracovišti. • V přízemí na budově Mlýnská, v šatnách a ve 2. patře tohoto pracoviště jsou umístěny povzbuzující motivační aktivity, které realizuje školní psycholožka. • Na chodbách obou budov jsou žákům k dispozici hry a hlavolamy, ping pong a jiné aktivity, které mohou využít o přestávkách. • Informace o prevenci rizikového chování, mini podcasty s psychologickými tématy, doporučení a užitečné odkazy vztahující se k prevenci najdou žáci, zákonní zástupci i pedagogičtí pracovníci také na webových stránkách školy. • Ve škole funguje žákovský parlament, do něhož jsou voleni žáci 4.-9. ročníku. Koordinátorky: Mgr. Tereza Strupková (kontakt: strupkova@zsmlynska.cz) a Mgr. Jana Rozsypalová (kontakt: rozsypalova@zsmlynska.cz).
KiVa tým	• Škola je druhým rokem zapojena do programu proti šikanování KiVa, jehož garantem je organizace Schola Empirica, z.s. V rámci programu jsou realizovány každý měsíc třídními učiteli preventivní KiVa lekce zaměřené na stmelení kolektivu, podporu dobrých vztahů mezi žáky a prevenci šikany. • Na škole také působí KiVa tým proškolených odborníků, kteří mají na starosti cílená opatření – řešení některých situací týkajících se problematiky šikany. KiVa tým je vyškolen ve vedení KiVa rozhovorů, zaznamenává jednotlivé události, vyhodnocuje je a sleduje efektivitu domluvených opatření a strategií, komunikuje se zákonnými zástupci, dalšími pedagogy a svou činnost zodpovídá vedení školy. Cílem je také podpoření jak wellbeingu žáků, tak učitelů. • Aktuální složení KiVa týmu:

	Mgr. Jana Rozsypalová – koordinátorka programu KiVa, admin. podpora KiVa týmu, metodička prevence a školní psycholožka Mgr. Lucie Křepská – výchovná poradkyně, vyučující na II. stupni Mgr. Iveta Šolcová – sociální pedagožka Mgr. Viktorie Váňová – speciální pedagožka Mgr. Vojtěch Zeman – třídní učitel a vyučující na II. stupni Mgr. Zuzana Rýznarová – vyučující na II. stupni Mgr. Petra Látalová – vyučující na II. stupni Klára Beranová – asistentka pedagoga na II. stupni Júlie Sadovská – asistentka pedagoga na I. stupni Mgr. Anna Sklenářová – třídní učitelka na I. stupni Denisa Šilhavá – asistentka pedagoga na II. stupni Mgr. Eva Špičková – třídní učitelka na II. stupni Mgr. Jana Nosková – třídní učitelka na I. stupni Martina Nevrlá – asistentka pedagoga na I. stupni Ludmila Svačinová – asist. pedagoga na I. stupni a vychovatelka

1.1 Analýza: výskyt rizikového chování ve škole v předchozích letech a současný stav

Školní poradenské pracoviště řešilo v období 2020–2026 nejčastěji tyto jevy: vztahové problémy (mezi spolužáky, kamarády, ve třídě, v rodině, s učiteli, asistenty, k sobě sama), šikanu, kyberšikanu, kybergrooming, projevy agrese, záškoláctví, úzkosti, depresivní ladění a stavy, sebepoškozování, sebevražedné myšlenky a tendence, netolismus, užívání návykových látek, vnášení návykových látek do školy, rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, syndrom CAN, psychosomatické obtíže, stres, přetížení, potíže s učením, následky traumatu, obsese, kompulze, poruchy spánku, projevy xenofobie a rasismu, transgender tematiku, problémové situace týkající se žáků s PAS, sexuální rizikové chování.

V oblasti primární prevence rizikového chování se naše škola snaží pro žáky vytvářet bezpečné a sociálně pozitivní klima. Stejně jako v předešlých letech, tak i v letošním školním roce je situace ve škole ovlivněna probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině a s tím souvisejícím vyšším počtem žáků s OMJ ve škole. S ohledem na danou situaci působí ve škole také cizojazyčná asistentka pedagoga, která významně pomáhá nejen s adaptací ukrajinských dětí, ale také s komunikací se zákonnými zástupci a v rámci preventivního působení.

Ve škole se budeme především v prvních týdnech zaměřovat na integraci a adaptaci žáků do školního prostředí, posílení vztahů ve třídních kolektivech a zvládnutí všech opatření, pravidel, popř. přípravu na další možné změny ve vyučovacím procesu v průběhu roku. Součástí práce TU jsou adaptační aktivity v prvním týdnu školního vyučování. V souvislosti s adaptací třídních kolektivů bude cílem eliminovat agresivitu, nekázeň a nesnášenlivost, a naopak pěstovat pozitivní sociální prostředí ve třídách a v kolektivech, ve kterých se děti každý rok scházejí a tráví spolu čas po celou dobu vyučování.

V současné době je třeba eliminovat i nežádoucí jevy související se stále větším užíváním sociálních sítí našimi žáky a s nimi souvisejícími negativními jevy – jako jsou kyberšikana, kybergrooming. Negativní

projevy mohou později vést k ohrožení žáků, nebo dalšímu rizikovému chování žáků. Cílem PPRCH je takovému chování předcházet a minimalizovat je.

V loňském školním roce diskutoval Žákovský parlament na svých schůzkách problematiku užívání mobilních telefonů a další elektroniky ve škole a vytvořil stanovisko, které se vyjadřuje k omezení užívání technologií o přestávkách. Vedení školy reagovalo na toto stanovisko i doporučení z MŠMT a upravilo pravidla pro užívání mobilních telefonů ve škole. Tato pravidla se aktuálně testují a ladí. V plánu školy je, upravit v tomto duchu také školní řád.

Třídními učiteli je každoročně poukazováno především na neplnění školních povinností, nerespektování autorit, zvyšující se agresivitu a používání vulgarismů mezi žáky, nesamostatnost žáků na II. stupni ZŠ, nedostatečnou zodpovědnost žáků, nízkou sebeúctu a sebevědomí. V minulých letech se v menší míře vyskytovaly tendence některých žáků k záškoláctví (dobře funguje spolupráce třídních učitelů s rodiči a také se sociálním pedagogem). V méně případech se setkáváme s vandalismem a poškozováním majetku školy. Řešili jsme několik případů šikany a kyberšikany spolužáků. V otázce šikany se většinou jednalo o 2. stupeň, v jehož řešení se aktivně angažoval KiVa tým ve spolupráci se ŠPS a TU. Řešili jsme také několik případů šíření nevhodných materiálů prostřednictvím sociálních sítí.

Na tyto skutečnosti musíme reagovat, neboť mohou vést zejména ke zhoršení mezilidských vztahů, klimatu ve škole, narušení vztahů v třídním kolektivu a zhoršení prospěchu. Pokračujeme proto druhým rokem v realizaci preventivního programu proti šikanování KiVa, který pracuje s ověřitelnými a měřitelnými daty a má za sebou četné zkušenosti nejen z ČR, ale i z jiných zemí. Program se zaměřuje jak na primární, tak na specifickou prevenci i intervenci spočívající ve spolupráci Kiva týmu, třídního učitele a všech dalších zainteresovaných osob.

V rámci posílení prevence rizikového chování jsou na obou stupních naší ZŠ realizovány třídnické hodiny, jejichž primární náplní jsou KiVa lekce, případně doplněné lekcemi preventivního programu zaměřeného na rozvoj socio-emočního učení Druhý krok.

Postupy pracovníků školy při výskytu rizikového chování jsou zaznamenány v krizových plánech školy, které jsou dostupné ve sborovně a na webových stránkách školy (https://www.zsmlynska.cz/o-skole/skolni-poradenske-pracoviste).

1.2 Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

1.2.1 Preventivní činnost ve výuce na I. stupni

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel, který jednotlivá témata zařazuje do předmětů. Jednotlivá témata jsou plněna průběžně během školního roku, a to za pomoci využití různých metod. ZŠ Mohelnice, Mlýnská 1 je zapojena do projektu Zdravá škola, realizuje preventivní program Druhý krok a nabízí žákům na I. stupni různé zájmové kroužky. Od září 2025 realizuje také třídnické hodiny s primární náplní programu KiVa. S nadanými žáky pracují učitelé individuálně – nabídka zajímavých úkolů, také možnost podpory v rámci činnosti školního psychologa – Feuersteinova metoda Instrumentálního obohacování nebo v rámci služeb speciálního pedagoga.

1.2.2 Preventivní činnost ve výuce na II. stupni

Témata primární prevence na II. stupni jsou zařazována do výuky všech předmětů, více jsou však soustředěna ve výuce **občanské výchovy**, **výchovy ke zdraví** a **volbě povolání**, kde se prolínají s průřezovým tématem osobnostní a sociální výchova. Výuka je obohacena o nejrůznější besedy, doprovodné akce, vzdělávací, stmelovací a adaptační aktivity a programy a také na II. stupni nabízí ZŠ Mohelnice, Mlýnská svým žákům různé zájmové kroužky. S nadanými žáky pracují učitelé individuálně – nabídka zajímavých úkolů, také možnost podpory v rámci činnosti školního psychologa – Feuersteinova metoda Instrumentálního obohacování nebo podpory školního speciálního pedagoga. Od září 2025 realizuje třídní učitel ve své třídě také třídnické hodiny s primární náplní programu KiVa.

Tabulka č. 2: Témata preventivního programu školy v rámci ostatních předmětů II. stupně ZŠ Mohelnice, Mlýnská 1

Témata PPŠ v rámci ostatních předmětů II. stupně ZŠ	
Matematika	rozvoj logického a kritického myšlení
Český jazyk	pozitivní vzory hrdinů z četby, úvahy o životě, hledání životních cílů, mezilidské vztahy
Cizí jazyk	rozvoj osobnosti, kultura
Dějepis	pozitivní vzory osobností, zákony a lidé
Zeměpis	vztahy mezi národy, odlišnosti způsobů života, globalizace, integrace
Přírodopis	lidské tělo, sexuální výchova, zdravé životní návyky, účinky návykových látek na lidský organismus, ontogenetický vývoj člověka
Chemie	vznik, výroba a účinky návykových látek a jejich vliv na člověka
Fyzika	osobnostní rozvoj, spolupráce mezi žáky
Informatika	IKT, komunikace, mediální sdělení informace, bezpečnost na internetu
Výtvarná výchova	tematické práce k drogám, k estetickému prostředí, k lidským vztahům, ke zdravému životnímu stylu, hodnota uměleckého díla, vkus, nevkus, kýč
Hudební výchova	stres, relaxace
Tělesná výchova	zdravý způsob života, relaxace, duševní hygiena, výchova ke sportu

Činnosti spojené s naplňováním PPŠ budou v letošním školním roce upravovány a realizovány s ohledem na aktuální preventivní opatření, doporučení MŠMT a rozhodnutí vedení školy.

1.3 Témata primární prevence

- Dítě v nepohodě – duševní potíže, komplikované životní situace
- Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření
- Prevence šikany a kyberšikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů, s ohledem na dlouhodobou nepřítomnost většiny žáků v přímé výuce
- Prevence projevů xenofobie a rasismu
- Prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova
- Prevence kriminality a delikvence

- Prevence záškoláctví
- Zdravý životní styl
- Prevence vzniku poruch příjmu potravy
- Prevence virtuálních drog – patologické hráčství a závislosti na počítačových hrách
- Agresivní chování
- Extrémně rizikové sporty
- Rizikové chování v dopravě
- Negativní působení sekt

2 Vnější zdroje školy pro rozvoj preventivního programu školy

Pod pojmem vnější zdroje školy rozumíme širší podpůrnou síť institucí, odborníků, informací nebo služeb, které školnímu metodikovi prevence pomáhají připravit, stabilizovat a rozvíjet PPŠ.

Tabulka č. 3: Vnější zdroje školy

Metodická podpora, pomoc	✓	Oblastní metodik prevence: Mgr. Hana Prejdová, tel. 775 887 197, e-mail: hana.prejdova@ppp-sumperk.cz
	✓	MŠMT – primární prevence
	✓	MŠMT – metodické dokumenty
Dítě v nepohodě – duševní potíže, komplikované životní situace	✓	Linka důvěry, krizová linka: 116 111
	✓	ČOSIV
	✓	Centrum Locika
	✓	Nevypusť duši, To chce odvahu
	✓	Nepanikař
	✓	Zapojme všechny NPI ČR
	✓	Poradna Vigvam
	✓	Duševní zdraví dětí a adolescentů
	✓	SOFA
Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření	✓	Podané ruce, o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice: Mgr. Jana Hýblová, DiS (vedoucí zařízení), tel. 777 720 230, e-mail: hyblova.j@podaneruce.cz
	✓	Krajská hygienická stanice Olomouc
	✓	P-Centrum Olomouc
	✓	DiS: Drogový informační server
	✓	Adiktologie
	✓	Sananim
	✓	Policie ČR: 158; oddělení Mohelnice: npor. Bc. Lubomír Střelec, tel. 974 789 301, e-mail: su.oo.mohelnice.stsl@pcr.cz
	✓	Společnost pro léčbu závislosti na tabáku

	✓ Národní linka pro odvykání kouření – Bez cigaret ✓ Nekuřátka
Prevence šikany a kyberšikany (posilování a rozvoj mezilidských vztahů, s ohledem na dlouhodobou nepřítomnost většiny žáků v přímé výuce)	✓ E-bezpečí ✓ Podané ruce, o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice: Mgr. Jana Hýblová, DiS (vedoucí zařízení), tel. 777 720 230, e-mail: hyblova.j@podaneruce.cz ✓ P-Centrum Olomouc ✓ Policie ČR (158); oddělení Mohelnice: npor. Bc. Lubomír Střelec, tel. 974 789 301, e-mail: su.oo.mohelnice.stsl@pcr.cz ✓ Minimalizace šikany ✓ Mgr. Petr Halama – preventivní programy
Prevence projevů xenofobie a rasismu	✓ Podané ruce, o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice: Mgr. Jana Hýblová, DiS (vedoucí zařízení), tel. 777 720 230, e-mail: hyblova.j@podaneruce.cz ✓ PostBellum ✓ JSNS.CZ ✓ Meta o.p.s. ✓ SOFA
Prevence sexuálního zneužívání a týrání (sexuální výchova)	✓ Konsent ✓ Poradna zdraví Šumperk ✓ Podané ruce, o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice: Mgr. Jana Hýblová, DiS (vedoucí zařízení), tel. 777 720 230, e-mail: hyblova.j@podaneruce.cz ✓ Mgr. Petr Halama – preventivní programy ✓ LOCIKA – Centrum pro děti ohrožené domácím násilím
Prevence kriminality a delikvence	✓ Probační a mediační služba Šumperk ✓ Podané ruce, o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Mohelnice: Mgr. Jana Hýblová, DiS (vedoucí zařízení), tel. 777 720 230, e-mail: hyblova.j@podaneruce.cz ✓ Policie ČR (158); oddělení Mohelnice: npor. Bc. Lubomír Střelec, tel. 974 789 301, e-mail: su.oo.mohelnice.stsl@pcr.cz ✓ OSPOD Mohelnice ✓ LOCIKA – Centrum pro děti ohrožené domácím násilím

Prevence záškoláctví	✓ Vzdělávání cizinců – META, o.p.s. ✓ ČOSIV ✓ OSPOD Mohelnice
Zdravý životní styl	✓ Poradna zdraví Šumperk
Prevence vzniku poruch příjmu potravy	✓ Anabell ✓ Bc. Jana Martiňáková, DiS. – preventivní program Můj život s Miou
Prevence virtuálních drog – patologické hráčství a závislosti na počítačových hrách	✓ P-Centrum Olomouc ✓ Centrum komplexní péče v Olomouckém kraji
Agresivní chování	✓ Středisko výchovné péče Dobrá vyhlídka, Šumperk: Mgr. Jana Poláková (psycholog), tel. 778 526 639, e-mail: svp.psycholog@dds-spk.cz ✓ Mgr. Petr Halama ✓ OSPOD Mohelnice
Extrémně rizikové sporty	✓ VZPoura úrazům – VZP ČR ✓ Policie ČR
Rizikové chování v dopravě	✓ VZPoura úrazům – VZP ČR ✓ Policie ČR
Negativní působení sekt	✓ PostBellum ✓ JSNS.CZ

3 Cíle preventivního programu školy

3.1 Obecné cíle

Obecných cílů preventivního programu školy chceme dosáhnout ve všech tématech primární prevence. Jedná se zároveň o cíle dlouhodobé a je nutné na nich pracovat kontinuálně. Pro kontinuitu naplňování cílů je potřeba:

a) Vnitřní personální zajištění – ŠPS, vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy

b) Komunikace – včasné předávání podstatných informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávacího procesu (žák, škola, rodina, externí podpora)

Tabulka č. 4: Obecné cíle preventivního programu školy

Cíl 1	**Zajistit odborné a průběžné vzdělávání pracovníků ŠPS a ostatních pedagogických pracovníků (dle pokynů MŠMT)**
Zdůvodnění cíle:	Odborné a průběžné vzdělávání členů ŠPS i dalších pedagogických pracovníků školy je nutností pro úspěšnou realizaci preventivního programu školy, pro adekvátní reagování na potřeby žáků a řešení rizikového chování ve škole.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Členové ŠPS a vedení školy průběžně informují pedagogické pracovníky o nabídkách DVPP, konferencích a dalších vzdělávacích akcích k aktuálním preventivním tématům. Vedení školy ve spolupráci se ŠPS zajistí společné vzdělávání pedagogických pracovníků v aktuálních tématech. Členové ŠPS předávají aktuální metodické materiály na poradách, v konzultačních hodinách, prostřednictvím e-mailu příp. ve sdílené složce.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Absolvovaná DVPP, supervizní setkání, seberozvojové aktivity.

Cíl 2	**Vytvořit aktuální nabídku mimoškolních volnočasových aktivit**
Zdůvodnění cíle:	Vhodná nabídka mimoškolních volnočasových aktivit je sama o sobě preventivním nástrojem, který pomáhá žákům rozvíjet jejich zájmy, naplňovat potřeby, navazovat přátelství, nabízí smysluplné trávení volného času i relaxaci a aktivní odpočinek.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Třídní učitelé a vychovatelé informují žáky o nabídce mimoškolních aktivit, kroužků realizovaných ve škole, případně mimo školu. V případě potřeby, pomůže soc. ped. zprostředkovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit konkrétnímu žákovi. Na akcích školy je prezentována nabídka mimoškolních volnočasových aktivit. Spolupráce s DDM Magnet Mohelnice, NZDM, ZUŠ, Sokol Mohelnice, sportovní kluby aj. Ve škole je realizován projekt Trenéři do škol, v rámci něhož, se žáci na I. stupni seznamují s různými sporty a získávají informace o možnosti navštěvovat sportovní kroužky.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Seznam školních akcí, na nichž byla prezentována nabídka mimoškolních aktivit, nástěnka ve škole s prezentací mimoškolních volnočasových aktivit. • Realizace projektu Trenéři do škol.

Cíl 3	**Usilovat o dobré vztahy mezi rodinou a školou – v případě potřeby zajistit schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, kterým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet, případně je řešit**

Zdůvodnění cíle:	Dobré vztahy mezi rodinou a školou přispívají v celkové efektivitě výchovného působené pedagogických pracovníků na žáky.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Všichni pracovníci školy usilují o dobré vztahy mezi rodinou a školou. Třídní učitelé otevřeně komunikují, informují a řeší situace, s nimiž se žáci ve škole potýkají, se zákonnými zástupci. Vedení školy podporuje otevřenou komunikaci mezi všemi aktéry školy. V případech, které to vyžadují, dodržují zaměstnanci školy diskrétnost a individuální přístup. V případech, které to vyžadují, je rodině nabídnuta podpora ŠPS, případně externího subjektu. Škola pořádá komunitně zaměřená setkávání, jichž jsou rodiny žáků nedílnou součástí. V prosinci 2026 proběhne dotazníkové šetření zaměřené na to, jak se žáci ve škole cítí. V září a říjnu 2026 proběhne také dotazníkové šetření zaměřené na to, co zákonní zástupci očekávají od školy, kterou navštěvují jejich děti. Výsledky budou zapracovány do připravované Preventivní strategie školy na roky 2027–2031. Jako komunikační kanál se zákonnými zástupci je primárně využívána Škola online, v případě potíží se spojením také jiné způsoby: e-mail, telefon, dopis, osobní konzultace, chat.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Vyhodnocení dotazníkového šetření pro zákonné zástupce – realizace září/říjen 2026. • Vyhodnocení dotazníkového šetření pro žáky – realizace prosinec 2026. • Seznam komunitně zaměřených setkání s účastí rodin žáků.

Cíl 4	**Zvýšení informovanosti žáků o činnosti ŠPS a možnostech využití služeb ŠPS**
Zdůvodnění cíle:	Žáci zažívají nejrůznější komplikované situace, s nimiž se každý den potýkají. Pokud je žák ve stresu, ovlivňuje to celý učební proces. Proto je důležité, aby žáci věděli, že se mají ve škole na koho obrátit, že jim někdo s řešením těchto situací pomůže.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	ŠMP pošle každému TU prezentaci činnosti ŠPS do třídy s kontakty na pracovníky ŠPS. TU informuje žáky o možnosti využití podpory ŠPS. ŠMP aktualizuje informační nástěnku o činnosti ŠPS v prostorách školy. Členové ŠPS spolupracují s pracovníky školy při řešení různých situací ve škole a nabízí žákům podporu ŠPS také při intervencích ve třídách. V prosinci 2026 proběhne dotazníkové šetření zaměřené na to, jak se žáci ve škole cítí.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Vyhodnocení dotazníkového šetření pro žáky – realizace prosinec 2026. • Aktualizovaná nástěnka informující o činnosti ŠPS. • Aktualizované webové stránky školy – záložky ŠPS.

Cíl 5	**Zvýšení informovanosti zákonných zástupců o činnosti ŠPS a možnostech využití služeb ŠPS**
Zdůvodnění cíle:	Proces vzdělávání a výchovy je efektivní, pokud spolu spolupracují všichni, kteří jsou v něm zainteresovaní. Vzájemný vztah mezi školou a rodinou musí být z hlediska efektivity tohoto procesu otevřený hledání společné cesty. Proto je důležité, aby ve škole fungovalo školní poradenské pracoviště, na které se mohou zákonní zástupci v případě potřeby obrátit. A je také důležité, aby o činnosti ŠPS a možnosti využití jeho služeb byli zákonní zástupci dostatečně informováni.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	ŠPS poskytne TU prezentaci o službách a možnostech podpory ze strany ŠPS s kontakty a konkrétními pracovními činnostmi a kompetencí jednotlivých pracovníků, aby bylo jasné, na koho se v případě potřeby obrátit a jaké služby mohou být poskytnuty.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Aktualizovaná nástěnka informující o činnosti ŠPS v prostorách školy. • Zrealizované Poradenské odpoledne v rámci Týdne duševního zdraví v září 2026. • Aktualizované informace o činnosti ŠPS na webových stránkách školy. • Vytvořená prezentace o činnosti ŠPS pro potřeby využití informování zákonných zástupců na třídních schůzkách.

3.2 Specifické cíle ve školním roce 2026/2027

ZŠ Mohelnice, Mlýnská 1 je škola určená pro jazykovou přípravu žáků – cizinců. Vzhledem k trvajícímu válečnému konfliktu na Ukrajině, vzrostl také na naší škole počet žáků cizinců a vyvstala potřeba zkvalitnit služby poskytované těmto žákům a zaměřit se také v rámci prevence na některá opatření, která budou předcházet případným náročným či rizikovým projevům v chování dětí. Ve školním roce 2026/2027 jsme se rozhodli s ohledem na trvající nepříznivou situaci v naplňování tohoto specifického cíle 1 pokračovat:

Tabulka č. 5: Specifický cíl 1 ve školním roce 2026/2027

Specifický cíl 1 pro r. 2026/2027	**Podpora duševní pohody dětí s OMJ**
Zdůvodnění cíle:	Některé děti s OMJ, které navštěvují naši školu, prošly různými traumatickými událostmi, které mohou do značné míry ovlivňovat jejich adaptační proces. Potřebují podporu v komunikaci a také

	v adaptaci na nové prostředí, podmínky a systém výuky. Individuální přístup je zde nezbytností.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Zajištění podpory cizojazyčné asistentky pedagoga, jejíž činnost bude zaměřena nejen na přímou práci s dětmi s OMJ v hodině, družině, ale také na komunikaci se zákonnými zástupci těchto dětí a spolupráci s odborníky, dle potřeby. Nabídka absolvování programu STRONG pro děti přicházející z válečných oblastí.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Fungující podpora dětí s OMJ a zákonných zástupců v podobě možnosti využití cizojazyčného asistenta ve škole. • Dle zájmu zrealizovaný program STRONG pro žáky přicházející do ČR z válečných oblastí. Zprostředkování individuální psychologické podpory v případě potřeby (spolupráce např. s Českým červeným křížem a organizací Člověk v tísni).

Ve školním roce 2026/2027 se chceme v souladu se Vzdělávací strategií 2030+ i nadále zaměřovat na podporu wellbeingu pedagogických pracovníků. Rádi bychom předcházeli syndromu vyhoření, který ohrožuje každou profesi, v níž lidé pracují s lidmi. Proto jsme si v rámci PPŠ stanovili tuto aktivitu jako specifický cíl 2:

Tabulka č. 6: Specifický cíl 2 ve školním roce 2026/2027

Specifický cíl 2 pro r. 2026/2027	**Podpora duševní pohody pedagogických pracovníků**
Zdůvodnění cíle:	Ve školním roce 2026/2027 došlo na naší škole opět ke zvýšení počtu žáků a působí zde také více nových pedagogických pracovníků. Stále rostou požadavky a nároky na pedagogické pracovníky v otázkách wellbeingu, preventivního působení na žáky, řešení konfliktních situací apod. Chceme podpořit nejen wellbeing žáků, ale také pedagogických pracovníků a posílit jejich resilienci.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Pedagogičtí pracovníci mají možnost využít služeb ŠPS v rámci řešení pracovních i osobních záležitostí. ŠPS nabízí pracovníkům školy účast na relaxačních a seberozvojových aktivitách jako prevenci syndromu vyhoření. ŠPS ve spolupráci s vedením školy zajistí vzdělávací aktivity a možnost intervizních setkání pro pracovníky školy. Vedení školy se snaží o zajištění vhodných pracovních podmínek a realizaci wellbeingových opatření ve škole.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Vytvořená nabídka a realizace preventivních aktivit pro pracovníky školy s cílem předcházet syndromu vyhoření (arteterapie, FIE, relaxační cvičení, …) • Zrealizovaná intervizní setkání – dle zájmu • Možnost využití služeb ŠPS také v osobních záležitostech.

Specifický cíl 3 vychází z potřeby zefektivnit preventivní působení a zapojit do prevence také zákonné zástupce, kteří se mnohdy obrací na vyučující i odborné pracovníky školy s prosbou o pomoc a podporu v nelehkých mnohdy komplikovaných životních situacích.

Tabulka č. 7: Specifický cíl 3 ve školním roce 2026/2027

Specifický cíl 3 pro r. 2026/2027	**Podpora duševní pohody zákonných zástupců**
Zdůvodnění cíle:	Ve školním roce 2026/2027 chceme opět využít možnosti spolupráce s Národním ústavem duševního zdraví, kdy máme možnost zapojit se do programu Bez obav, který má za cíl podpořit zákonné zástupce, rodiče či pečující osoby dětí, které se potýkají s úzkostmi a naučit je tyto stavy zvládat, posílit jejich odolnost. Chceme také využít nabídky renomovaných organizací působících v oblasti prevence rizikového chování a informovat zákonné zástupce o možnostech využití nabízených přednášek, besed, seminářů apod., kde mohou nalézt odpovědi na své otázky a posílit tak rodičovské kompetence při řešení nejrůznějších komplikovaných situacích.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Školní psycholožka a sociální pedagožka povedou intervenční skupiny, v nichž budou spolupracovat se zákonnými zástupci na posílení odolnosti jejich dětí, resp. zlepšení duševní pohody dětí i rodičů samotných. Zákonní zástupci a pečující o děti mají možnost využít poradenských služeb ŠPS. ŠP bude přes školu online informovat zákonné zástupce o možnostech účasti na přednáškách či jiných preventivních aktivitách určených pro rodiče.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Realizace intervence v rámci spolupráce s Národním ústavem duševního zdraví – Bez obav. • Nabídka účasti na přednáškách a seminářích pořádaných odbornými organizacemi (Anabell, E-Bezpečí a další).

Specifický cíl 4 vychází z potřeby zefektivnit preventivní působení a zájem o péči o duševní zdraví také na II. stupni ZŠ.

Tabulka č. 8: Specifický cíl 4 ve školním roce 2026/2027

Specifický cíl 4 pro r. 2026/2027	**Podpora duševní pohody žáků**
Zdůvodnění cíle:	Ve školním roce 2026/2027 chceme využít další možnosti spolupráce s Národním ústavem duševního zdraví, kdy byli někteří pracovníci naší školy proškoleni v preventivním programu Všech pět pohromadě, který se zaměřuje na podporu duševního zdraví dětí na II. stupni ZŠ. V programu jsou vytvořeny lekce, které lze

	realizovat v rámci výuky a korespondují s RVP. I v letošním školním roce proběhne program v předmětu Volba povolání v 8. ročníku. Na I. stupni ZŠ bude v některých třídách realizován program Druhý krok zaměřený na rozvoj socio-emočního učení a posílení empatie a kompetencí k řešení problému. Celá škola se také účastní programu proti šikanování KiVa, jehož lekce budou realizovány v rámci třídnických hodin.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	V předmětu Volba povolání v 8. ročníku proběhne v I. polovině školního roku 2026/2027 realizace preventivního programu Všech pět pohromadě. Průběh realizace budou pedagogové konzultovat v rámci předmětové komise Volba povolání a v rámci spolupráce se ŠPS. Na I. stupni proběhne realizace preventivního programu Druhý krok, který povedou proškolení třídní učitelé ve spolupráci se školní psycholožkou a dalšími členy ŠPS. Každý měsíc budou v rámci třídnických hodin realizovány preventivní KiVa lekce.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Realizace programu Všech pět pohromadě v rámci předmětu Volba povolání • Realizace programu Druhý krok na I. stupni ZŠ • Realizace KiVa lekcí v rámci třídnických hodin

Specifický cíl 5 vychází z potřeby posílit spoluzodpovědnost žáků za dění ve škole a okolo sebe a podpořit jejich pocit sounáležitosti se školou a svým okolím.

Tabulka č. 9: Specifický cíl 5 ve školním roce 2026/2027

Specifický cíl 5 pro r. 2026/2027	**Podpora spoluzodpovědnosti žáků za dění ve škole**
Zdůvodnění cíle:	Ve školním roce 2026/2027 chceme podpořit aktivní činnost Žákovského parlamentu, v němž mohou zástupci tříd přinášet návrhy na realizaci různých akcí, připomínkovat dění ve škole a podílet se na chodu školy. Možnost vyjadřovat se k dění ve škole posiluje nejen pocit, že mohu něco změnit, ale také sounáležitost se školou samotnou a uvědomění si spoluzodpovědnosti za to, v jakém světě žiji. Tyto principy chceme posílit nejen prostřednictvím činnosti Žákovského parlamentu, ale také poskytnutím různých možností, jak mohou žáci vyjádřit své názory.
Způsob naplňování cíle v r. 2026/2027:	Podpoříme aktivní činnost Žákovského parlamentu, jehož závěry a stanoviska budou diskutována na poradách a s vedením školy. Žáci budou mít možnost vyjádřit se k tomu, jak se ve škole cítí v dotazníkovém šetření, které proběhne v prosinci 2026 a jehož

	závěry budou reflektovány třídními učiteli v rámci další práce se třídou. Žáci 8. a 9. tříd budou připomínkovat školní řád v rámci třídnických hodin. Jejich názory a postřehy zpracuje ŠPS a bude k nim přihlížet při úpravách školního řádu. Žáci mají možnost vyjádřit své názory, obavy apod. a také prostřednictvím schránky důvěry, příp. i jinak než-li osobní konzultací.
Ukazatel naplnění cíle v r. 2026/2027:	• Fungující Žákovský parlament – schůzky 1/měsíc. • Realizace dotazníkového šetření – prosinec 2026. • Vytvořená sbírka připomínek ke školnímu řádu. • Fungující přístupná schránky důvěry.

3.3 Konkrétní cíle v jednotlivých tématech primární prevence

Tabulka č. 10: Konkrétní cíle v jednotlivých tématech primární prevence

TÉMA	Konkrétní cíle	Ukazatel úspěchu
Dítě v nepohodě, duševní potíže, komplikované životní situace	○ předcházet vzniku a prohlubování duševní nepohody žáků ○ aktivovat žáky k využití efektivních copingových strategií při zvládání stresu a zátěže ○ podpora odolnosti žáků ○ podpora aktivního hledání řešení, včetně požádání o pomoc, v rámci zažívání komplikovaných životních situací	○ žáci požádají o pomoc, vědí, na koho se mohou obrátit ○ žáci aktivně hledají řešení komplikovaných životních situací ○ žáci využívají efektivní copingové strategie, které jim pomáhají vyrovnávat se se zátěží a stresem ○ žáci identifikují své potřeby a popíší své emoce
Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření	○ předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku ○ předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog ○ podporovat žáky v jejich pozitivních nápadech, potřebách a tvořivosti ○ aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem prostřednictvím organizování volnočasových aktivit školou	○ mezi žáky nekolují mýty o drogách ○ žáci si tvoří reálný obraz světa drog, znají negativa i pozitiva užívání omamných návykových látek ○ žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti ve škole i mimo školu ○ škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, pobyty a kurzy v přírodě, exkurze a jiné mimoškolní aktivity ○ žáci diskutují o návštěvách odborníků, s odborníky i s učiteli o dané problematice i v rámci vyučovacích hodin výchovy ke zdraví (VZ), občanské výchovy aj. ○ žáci popíší, na koho se v případě potřeby obrátit, případně jak využít schránku důvěry
Prevence šikany a kyberšikany (posilování a rozvoj mezilidských vztahů,	○ předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám ○ posilovat a rozvíjet zdravé vztahy mezi vrstevníky	○ mezi žáky se neobjevují pokročilá stadia šikana ○ žáci rozvíjí zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k ostatním

s ohledem na dlouhodobou nepřítomnost většiny žáků v přímé výuce)	○ zajistit bezpečnost žáků o přestávkách (dozorem), případně dle možností i na skrytých místech v budově školy (tělocvična, šatny…) ○ účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny (viz Krizový plán k prevenci šikany) ○ informovat o nebezpečí, související s pohybem na sociálních sítích, zvyšovat informační gramotnost pedagogů i zákonných zástupců	○ žáci analyzují různé situace, rozhodují se sami za sebe, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní ○ žáci se podílí na společných akcích třídy, výletech, i na tvorbě pospolitosti třídy ○ na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra ○ žáci řeší své konflikty dohodou, či pod vedením pedagogických pracovníků, případně využívají schránku důvěry, hledají efektivní způsoby řešení
Prevence projevů xenofobie a rasismu	○ předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu ○ vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu ○ posilovat a rozvíjet zdravé vztahy mezi vrstevníky ○ šířit pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách a náboženstvích	○ žáci rozvíjí zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k ostatním ○ žáci analyzují různé situace, rozhodují se sami za sebe, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní ○ v rámci třídních kolektivů žáci respektují rozdíly, odlišné tradice ○ žáci se podílejí na společných akcích třídy, výletech, i na tvorbě pospolitosti třídy ○ na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra ○ žáci řeší své konflikty dohodou, či pod vedením pedagogických pracovníků, případně využívají schránku důvěry, hledají efektivní způsoby řešení
Prevence sexuálního zneužívání a týrání (sexuální výchova)	○ předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálost ○ posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska ○ předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a duševními změnami	○ žáci popíší své pocity a tělesné změny, nestydí se za ně ○ žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání, rozumí pojmu konsenzus ○ žáci k otázce sexu zaujímají zodpovědný postoj, znají rizika i pozitiva

	dospívání, porozumění a péče o své tělo – ducha ○ předcházet rizikům sexuálního zneužívání dostatečnou a včasnou informovaností žáků ○ předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc	○ žáci rozvíjí kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, partnerství, mateřství ○ žáci diskutují o problematice s odborníky i s učiteli
Prevence kriminality a delikvence	○ vysvětlit a popsat základní projevy delikvence, kriminality, trestných činů (krádeže, násilí, vandalismus) ○ vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť...) ○ podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných ve spolupráci s Policií ČR a jinými obrannými složkami (př. Ochrana člověka za mimořádných událostí) ○ upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování ○ předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákonů	○ žáci popíší následky spáchání přestupků a trestného činu ○ žáci shrnou školní řád, dodržují stanovená pravidla uvedená ve školním řádu, a popíší důsledky případného porušení ○ žáci identifikují základní lidská práva a hodnoty společenského chování ○ škola má nižší výskyt kriminality
Prevence záškoláctví	○ snížit počet zameškaných hodin ○ posilovat hodnotu vzdělání ○ mít ve škole vypracovaný postup v souladu se školním řádem a pokyny MŠMT na řešení neomluvené školní docházky ○ spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (OSPOD, Policie ČR)	○ počet zameškaných neomluvených hodin je nízký ○ žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity ○ škola má vypracovaný plán, jak řešit neomluvenou docházku (viz příloha Krizový plán k řešení problému záškoláctví) ○ škola má dobré vztahy se zákonnými zástupci žáků, s úřady a jinými subjekty, které jí pomáhají danou problematiku řešit

Zdravý životní styl a Prevence vzniku poruch příjmu potravy	○ podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres, mít rád (a) své tělo ○ seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, život dívek v modelingu, plastická chirurgie, vegetariánství, život v komunitách ○ předcházet negativním vlivům médií – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy ○ předcházet vzniku poruch příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie, diety, obezita ○ upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – environmentální výchova ○ naučit žáky poskytnout první pomoc, orientovat se v integrovaném záchranném systému	○ žáci diskutují o zdravém životním stylu – účelně využívají svůj volný čas, vyvíjejí vhodné sportovní aktivity, vyhledávají pohyb, umějí i odpočívat, relaxovat ○ žáci popíší péči o svůj zevnějšek a tělo ○ žáci analyzují negativa i pozitiva různých životních stylů ○ žáci rozvíjí kladný vztah k přírodě, životnímu prostředí, zajímá je, jak žijí a v čem žijí, vlastními silami pomáhají k ochraně prostředí, v němž žijí (třídí odpady, neznečišťují přírodu, prostředí kolem sebe) ○ žáci se aktivně zapojují do tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí – svými slovy popíší práci ochranných složek a orientují se v integrovaném záchranném systému
Prevence virtuálních drog – patologické hráčství a závislosti na počítačových hrách	○ seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, reality show, výherní automaty, sázení ○ předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znecitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling ○ podporovat počítačové hry, filmy s kladným obsahem rozvíjející postřeh, vědomosti, soustředění, koordinaci pohybu	○ žáci popíší základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog ○ žáci pojmenují pravidla pro užívání virtuálních drog a posoudí následky jejich porušování ○ žáci analyzují výběr vhodných her

Agresivní chování	○ předcházet projevům agresivity v rámci třídních kolektivů ○ podporovat aktivity směřující k budování třídních pravidel ○ posilovat sebedůvěru žáků, kompetence k asertivnímu chování ○ sledovat projevy rizikového chování i tendence k ničení majetku ○ posilovat povědomí o trestní odpovědnosti	○ žáci shrnou školní řád a pravidla komunikace ve třídě, kriticky hodnotí typy chování ○ žáci popíší pravidla asertivního chování ○ žáci analyzují výběr vhodných her ○ žáci vyhodnotí situace ve vztahu k otázce trestní odpovědnosti, reagují přiměřeně na projevy agrese a vandalismu ve svém okolí
Extrémně rizikové sporty	○ předcházet úrazům spojeným s rizikovými sporty ○ podporovat aktivity směřující k povědomí o vlastní bezpečnosti ○ spolupracovat se sportovními oddíly v rámci města ○ zajistit základní vzdělání v oblasti poskytnutí první pomoci	○ sníží se počet úrazů spojených se sportem ○ žáci posoudí nebezpečí spojeného s rizikovým chováním ○ žáci analyzují následky jejich účasti na neorganizovaných aktivitách spojených se zvýšeným rizikem úrazu ○ žáci v krizové situaci aplikují krizový přístup a přivolají pomoc zraněnému
Rizikové chování v dopravě	○ předcházet úrazům spojeným s dopravou ○ podporovat aktivity směřující k povědomí o vlastní bezpečnosti ○ spolupracovat s DDM v oblasti dopravní výchovy ○ zajistit základní vzdělání v oblasti poskytnutí první pomoci	○ žáci definují nebezpečí spojená s dopravou ○ žáci vyjmenují pravidla silničního provozu ○ žáci aplikují své vědomosti a zkušenosti a získají průkaz cyklisty ○ žáci v krizové situaci aplikují krizový přístup a přivolají pomoc zraněnému
Negativní působení sekt	○ podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres ○ podporovat zdravé sebevědomí, pocit zodpovědnosti za vlastní život	○ žáci rozvíjí osobní odpovědnost za svůj život ○ žáci si definují reálné krátkodobé i dlouhodobé cíle ○ žáci jsou schopni reagovat na krizovou situaci, mají povědomost o institucích, které jim mohou pomoci

	○ podporovat vytváření racionálního náhledu na aktuální společenskou situaci ○ informovat o možnostech řešení krizových životních situací ○ posilovat schopnost vyjádření vlastního názoru, vytváření reálných životních cílů ○ předcházet negativním vlivům médií	v různých obtížných situacích, ví, na koho se obrátit

4 Cílové skupiny preventivního programu školy

Preventivní program školy se zaměřuje na:

⇨ všeobecnou skupinu žáků naší školy, se zaměřením na specifické skupiny žáků:
- žáci s potížemi v chování
- žáci, kteří vykazují rizikové chování
- žáci s odlišnou etnickou příslušností
- žáci se specifickými vzdělávacími potřebami

⇨ zákonné zástupce a veřejnost

⇨ pedagogické pracovníky školy

⇨ další zapojené odborníky a instituce

5 Činnosti a aktivity podporující dosažení cílů preventivního programu školy

5.1 Činnosti a aktivity realizované pracovníky školy

Jedná se o činnosti a rozmanité akce, které pro žáky připravují pedagogičtí pracovníci naší školy za účelem dosažení cílů v jednotlivých oblastech prevence.
Navrhované činnosti a akce, vyplývající z aktuální nabídky nebo jsou realizované jako příklady dobré praxe a budou i v letošním školním roce podléhat aktuální epidemiologické situaci.

⇨ Adaptační třídní aktivity, pobyty

⇨ Dary podzimu – rozvoj fantazie a komunikativních dovedností (1.–5. ročníky), spolupráce s MŠ

⇨ Dýňobraní – komunitní setkání, zapojení zákonných zástupců

⇨ Vánoční jarmark – komunitní setkání, zapojení zákonných zástupců

⇨ Týden duševního zdraví – v rámci týdne Poradenské odpoledne – komunitní setkání, zapojení zákonných zástupců, spolupráce s OSPOD Mohelnice a NZDM

⇨ Den pro volbu povolání – spolupráce s místními firmami, zaměstnavateli

⇨ Zahradní slavnost – komunitní setkání, zapojení zákonných zástupců, spolupráce s místními zájmovými organizacemi

⇨ Dopravní výchova – výuka k bezpečnému pohybu na komunikacích – chodci, cyklisté (1.–4. ročník), Průkaz cyklisty

- ⇨ Školy v přírodě – ozdravný pobyt v přírodě (1.–9. ročník)
- ⇨ Lyžařské kurzy (7. a 8. ročník)
- ⇨ Výlety a exkurze (1.–9.ročník)
- ⇨ Regionální poznávání v oblasti kultury, sportu a turistiky (1.–9. ročník) – exkurze, adventní výlety
- ⇨ Den Země – posílení vztahu k ochraně prostředí, v němž žijeme, třídění odpadů, sběr papíru, sběr víček PET lahví, soutěže (1.–9. ročník)
- ⇨ Tonda obal, ekologické centrum Stolístek Linhartice – environmentální výchova
- ⇨ Beseda BESIP pro prvňáčky
- ⇨ Slavnosti Slabikáře
- ⇨ Pasování čtenáře
- ⇨ Besedy s autory knih, autorské čtení – dle nabídky městské knihovny
- ⇨ Příběhy našich sousedů (II. stupeň) – spolupráce s PostBellum, Paměť národa
- ⇨ Ochrana člověka za mimořádných událostí – poznávání práce ochranných složek a zlepšování orientace žáků v integrovaném záchranném systému, řešení krizových situací, poskytování první pomoci, spolupráce s ochrannými složkami – Policie ČR, Hasiči, Armáda ČR, Zdravotní záchranná služba, Vězeňská služba ČR (1.–9. ročník)
- ⇨ Vlastní bezpečnost – beseda s PČR, hasiči – 2. a 6. třídy
- ⇨ Abeceda peněz – jak hospodařit s penězi – 2. a 4. třídy
- ⇨ Zdravá škola
- ⇨ Prevence úrazů 1.–5. ročník
- ⇨ Plavání 2. a 3. ročník
- ⇨ Den laskavosti
- ⇨ Charitativní akce: Krabice od bot, sbírka víček, sbírka pro útulek, pro zoo, Laskavec
- ⇨ Preventivní aktivity školního psychologa – Druhý krok na I. stupni
- ⇨ Adaptační kurzy pro budoucí prvňáčky
- ⇨ Náslechové hodiny MŠ
- ⇨ Divadelní představení 1. a 2. stupně
- ⇨ Soutěže, olympiády
- ⇨ Bubnovačka, Týden za dětství bez násilí

Další akce a činnosti pro žáky v průběhu školního roku zařazujeme podle potřeb žáků a třídních učitelů.

5.2 Plánované preventivní aktivity na r. 2026/2027 organizované ŠPS

Tabulka č. 11: Plánované preventivní aktivity ŠPS 2026/2027

Programy specifické primární prevence		
Ročník	**Téma, název akce**	**Realizátor**
1.	Buďme zdraví	Poradna zdraví Šumperk
2.	Zdravá výživa	Poradna zdraví Šumperk

3.	Proč je pohyb důležitý	Poradna zdraví Šumperk
	Jak se chovat ke zvířatům, aby pes nekousl	Psí škola Studená Loučka (v rámci Týdne duševního zdraví)
4.	VZPoura úrazům	VZP ČR
	Online svět	Podané ruce, o.p.s. – NZDM
	Pomáhám druhým – knihy s tématikou pomoci, pomáhám druhým i sobě, hledání řešení problémů…	Městská knihovna Mohelnice
5.	Dospívání – dívky Dospívání – chlapci	Poradna zdraví Šumperk
	Kouření	Podané ruce, o.p.s. – NZDM
	„Zdravé knížky" aneb jak nám může správná knížka ve správný čas pomoci – beseda o knihách zabývajících se tématy duševního zdraví	Městská knihovna Mohelnice
6.	Self-Care	Podané ruce, o.p.s. – NZDM
	Sociální sítě	Podané ruce, o.p.s. – NZDM
7.	Kybernetická šikana (Kyberšikana) v souvislostech	E-bezpečí
	Pobavme se o alkoholu	Sananim
8.	Můj život s Miou => prevence poruch příjmu potravy	Bc. Jana Martiňáková, DiS.
	Exkurze na OSPOD Mohelnice na téma Trestní odpovědnost	OSPOD Mohelnice
	Návykové látky	Podané ruce, o.p.s. – NZDM
9.	Drogová problematika s Policií ČR	Policie ČR
	SEX, AIDS, vztahy	ACET ČR, z.s.
Další programy všeobecné primární prevence realizované v běžné výuce nebo třídnických hodinách		
8. ročník	Všech pět pohromadě => podpora duševního zdraví	Vyučující předmětu Volba povolání
I. stupeň a Vkz	Druhý krok => rozvoj socio-emoční učení	Proškolení pedagogičtí pracovníci, ŠPS
Celá škola	KiVa lekce => preventivní program proti šikanování	TU a AP
Další programy specifické primární prevence		

Třída	Téma, název akce	Realizátor
6. ročník	Adaptační program – stmelení kolektivu + přestup na II. stupeň ZŠ	TU a AP
6. ročník	Umím se učit (jak funguje paměť, přístup k učení, co ovlivňuje učení)	Školní psycholog
6. ročník	Čas proměn – pro dívky, pro chlapce	MPEdu z.s.
7. ročník	Práce se stresem – psychohygiena	Školní psycholog
Vzdělávací a informační akce pro zákonné zástupce – podpora primární prevence		
Téma		**Realizátor**
Poradenské odpoledne (v rámci Týdne duševního zdraví)		ŠPS, Ospod, NZDM
Bez obav – preventivní program pro rodiče dětí potýkajících se s úzkostí		Národní ústav duševního zdraví – školní psycholog a sociální pedagog
Promítání filmu: Z lásky nenávist v rámci akce Bubnovačka, Týden za dětství bez násilí		ŠPS Centrum Locika
Beseda pro rodiče online Anabell; poruchy příjmu potravy		Anabell
Další celoškolní aktivity s preventivním charakterem		
Téma		**Realizátor**
Týden duševního zdraví		ŠPS, NZDM, OSPOD, Městská knihovna Mohelnice
Bubnovačka 2026		Centrum Locika, ŠPS
Krabice od bot		Diakonie, ŠPS
Dotazníkové šetření: Jak se cítíš ve škole?		ŠPS
Týden pro wellbeing ve škole		ŠPS, Partnerství pro vzdělávání 2030+
Dotazníkové šetření KiVa		Schola Empirica, ŠPS
Preventivní aktivity pro pracovníky školy		
Téma		**Realizátor**
Arteterapeutický seberozvojový kurz pro pracovníky ve školství		Školní psycholog
Supervizní setkání – ŠPS		ŠPS + vedení školy
FIE – Feuersteinovo instrumentální obohacování – ochutnávka zprostředkovaného učení		Školní psycholog
Poradenská kavárna		MAS Mohelnicko
AsistCafé		MAS Mohelnicko
Relaxační cvičení		Sociální pedagog
Zklidňující techniky u dětí s rizikovými projevy v chování: workshop pro AP		Školní psycholog
Školení KiVa		Schola Empirica
Preventivní aktivity pro žáky s OMJ		
Téma		**Realizátor**
Program STRONG		Školní psycholog a dvoujazyčný asistent

6 Úkoly školního metodika prevence v oblasti působení na cílové skupiny

- ⇨ koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- ⇨ spolupráce s vedením školy a ŠPS při řešení problémů
- ⇨ systematické vedení pedagogického sboru k tomu, aby prevence byla součástí výchovného působení v průběhu celé školní docházky dětí, aby děti byly dostatečně odolné vůči negativním vlivům svého okolí
- ⇨ průběžně seznamovat pedagogický sbor se situací v oblasti návykových látek a ostatním rizikovém chování; poskytovat jim nové, aktuální a pravdivé informace
- ⇨ vést evidenci rizikového chování žáků ve škole – spolupráce s třídními učiteli
- ⇨ poskytnout rodičům vzdělávací, informační a propagační materiál týkající se problematiky rizikového chování, poskytnout informace o kontaktních místech – prostřednictvím třídního učitele či internetu
- ⇨ kontaktovat a oslovovat rodiče problémových žáků – spolu s třídním učitelem, výchovnou poradkyní, školní psycholožkou, sociální pedagožkou a vedením školy
- ⇨ stanovit a zveřejnit konzultační hodiny školního metodika prevence pro veřejnost i pedagogické pracovníky
- ⇨ účastnit se besed, seminářů, setkání s problematikou rizikových projevů chování žáků, sledovat aktuální dění na scéně primární prevence, účastnit se setkávání metodiků
- ⇨ seznámit pedagogické pracovníky s postupy řešení a novými trendy v oblasti rizikového chování žáků
- ⇨ evaluace preventivního programu školy

7 Úkoly pro pracovníky školy v oblasti preventivního působení na cílové skupiny

- ⇨ průběžně, nenásilně a komplexně naplňovat preventivní program školy
- ⇨ zaměřit se na potírání konkrétních negativních jevů (důraz na pravidla slušného chování a civilizovaných mezilidských vztahů)
- ⇨ těžiště preventivní činnosti přesunout na třídní učitele (mapování vztahů ve třídě, komunikace se žáky a jejich rodiči, pomoc při řešení vztahů ve třídě, důsledně postihovat – navrhovat postihy při odhalení negativních jevů, spolupracovat s VP, ŠMP, školní psycholožkou, sociální pedagožkou, školní speciální pedagožkou a vedením školy, příp. přizvat cizojazyčnou asistentku pedagoga, vychovatele či asistenty pedagoga, pokud je to potřeba)
- ⇨ zaměřit se na třídy s problémovými žáky
- ⇨ vyvíjet tlak na snížení absencí omluvených i neomluvených hodin
- ⇨ pokračovat v dobré spolupráci s organizacemi, zabývajícími se rizikovým chováním žáků
- ⇨ nadále zamezovat kouření, vapování, požívání alkoholu a jiných návykových látek na škole
- ⇨ případné projevy šikany spolužáků či pedagogických i nepedagogických pracovníků eliminovat již v zárodku, případně řešit s KiVa týmem a ŠPS
- ⇨ snížit úrazovost žáků preventivními opatřeními, která vyplývají z předchozích zkušeností pedagogů
- ⇨ individuálně se věnovat žákům se SVP
- ⇨ zaměřit se na nově se utvářející vztahy v žákovských kolektivech, zejména v prvních a v šestých ročnících
- ⇨ být žákům osobním příkladem
- ⇨ zaměřit se na hodnocení a diagnostiku ve třídách za účelem včasného odhalování problémů
- ⇨ rozvíjet komunikativní schopnosti pedagogů
- ⇨ o rizikových situacích, jevech a potížích informovat ŠPS nebo vedení školy

8 Přehled spolupracujících organizací a odborníků podílejících se na prevenci rizikového chování ve škole, školních zařízeních a školou organizovaných akcích

- Pedagogicko-psychologická poradna Mohelnice, Šumperk
- Policie ČR – odbor kriminality mládeže, Mohelnice / Šumperk
- Národní síť poradny zdraví, o.s. – Poradna zdraví, Šumperk, Mgr. Jolana Keprtová
- NZDM – Podané ruce o.p.s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Mohelnici
- DDM Magnet Mohelnice
- E-bezpečí
- KHS Olomouc
- Probační a mediační služba Šumperk
- VZP ČR
- Sananim
- Psí škola Studená Loučka
- Orgán sociálně právní ochrany dětí (OSPOD) – Městský úřad Mohelnice
- Kulturní střediska a organizace
- Úřad práce
- Oblastní metodik prevence Mgr. Hana Prejdová, Tel.: 583 215 279, email: hana.prejdova@ppp-sumperk.cz
- Středisko výchovné péče, Dobrá vyhlídka, Šumperk
- Národní ústav duševního zdraví
- ACET ČR, z. s.
- MPEdu z. s.
- Schola Empirica z. s.
- Bc. Jana Martiňáková, DiS.
- MAS Mohelnicko, z.s.
- Městská knihovna Mohelnice
- LOCIKA

9 Seznam použitých materiálů a hodnocení

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Č.j.:MŠMT 21291/2010-28)
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.:28275/2000-22)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.:14423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.:101944/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.:29159/2001-26)
- Metodický pokyn MŠMT ke krizovému plánu šikany (Čj.:24 246/2008-6)
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., aktuální znění 01.01.2026, verze 9
- Zákon č.94/1963 Sb., o rodině, v platném znění
- Metodika NPI ČR – Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním v základní škole, Praha 2023
- Adresář zařízení zabývajících se problematikou rizikových poruch chování žáků
- Krizové plány školy
- Nabídka aktivit Poradenských zařízení
- Seznam žáků s podpůrnými opatřeními (důvěrný materiál – jen pro vnitřní potřebu školy)
- Zhodnocení práce VP za rok 2025/2026
- Zhodnocení PPŠ práce ŠMP za rok 2025/2026
- Zhodnocení práce ŠP za rok 2025/2026
- Zhodnocení práce Spec. Ped. za rok 2025/2026
- Zhodnocení práce Soc. Ped. Za rok 2025/2026
- Vnitřní řád školy z r. 2025
- Školní preventivní strategii primární prevence rizikového chování na období 2022–2027

Upravila: Rozsypalová J.
Mgr. Jana Rozsypalová
školní metodička prevence

Schválil:
Mgr. Pavel Grünwald
ředitel školy

Základní škola Mohelnice
Mlýnská 1, 789 85 Mohelnice
IČ: 00852970 DIČ CZ00852970
www.zsmlynska.cz

V Mohelnici 31. 8. 2026
Pro školní rok 2026/2027
razítko